

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
Livno**

**IZVJEŠĆE O RADU
UPRAVE CIVILNE ZAŠTITE ZA 2015. GODINU**

Livno, veljača 2016. godine

IZVJEŠĆE O RADU UPRAVE CIVILNE ZAŠTITE ZA 2015. GODINU

UVOD

Županijska Uprava civilne zaštite svoju djelatnost obavlja prema Zakonu i izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu županijske Uprave („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj 02/01) , Zakona o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („ Službene novine Federacije BiH“ , broj 39/03, 22/06 i 43/10), Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji i načinu rada Uprave civilne zaštite i Odluke o početku rada Uprave civilne zaštite („Narodne novine Hercegbosanske županije „ broj 08/02) .

Zadatak županijske Uprave civilne zaštite je da vrši stručne i druge poslove iz oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti županije, kao samostalna županijska Uprava .

Funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja provodi se kroz :

- Samozaštitu građana , po principu dobrovoljnosti , ali i obvezatnosti u slučaju potrebe za poduzimanje mjera zaštite i spašavanja;
- Državne organe uprave (Federacije, županije, općina),što se posebno ogleda kroz poduzimanje preventivnih mjera iz svoje nadležnosti , operativnih mjera kada se dogodi prirodna ili druga nesreća te sanacijskih mjera radi otklanjanja posljedica;
- Stožere, postrojbe i povjerenike civilne zaštite;
- Poduzeća i druge pravne osobe koje se bave zaštitom i spašavanjem u sastavu svoje djelatnosti ;
- Javne službe zaštite i spašavanja iz oblasti vatrogastva, zdravstva, veterinarstva,poljoprivrede, komunalnih i drugih djelatnosti koje djeluju u okviru sustava zaštite i spašavanja;
- Udruženja građana koje su registrirane za provedbu mjera zaštite i spašavanja.

AKTIVNOSTI I MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Uprava civilne zaštite planira, koordinira i poduzima potrebne mjere zaštite i spašavanja koje provode građani, tijela vlasti, gospodarska društva i pravne osobe, službe zaštite i spašavanja , stožeri , postrojbe i povjerenici civilne zaštite u okviru svojih prava i dužnosti, a na načelima suradnje, solidarnosti i uzajamnosti svih sudionika u sprečavanju ili ublažavanju posljedica djelovanja prirodnih i drugih nesreća.

Na temelju Procjene ugroženosti HBŽ od prirodnih i drugih nesreća, tijekom 2015. godine na području Hercegbosanske županije bile su aktualne slijedeće mjere zaštite i spašavanja, preventivne i operativne naravi, koje su provodili nositelji zaštite i spašavanja:

1. Zaštita i spašavanje od požara;
2. Zaštite od neeksplozivnih ubojitih sredstava- NUS-a;
3. Zaštita i spašavanje od rušenja;
4. Prva medicinska pomoć;
5. Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla i asanacija terena;
6. Zaštita okoliša;
7. Visoki snijeg i snježni nanosi;
8. Poplave;
9. Suša.

1. Zaštita i spašavanje od požara

Požarom se smatra vatra koja je nastala izvan kontroliranog ognjišta ili vatra koja je ovo mjesto napustila i sposobna je da se dalje razvija vlastitom snagom pri čemu pričinjava materijalnu štetu i opasnost po zdravlje i život ljudi.

Ovdje se u prvom redu misli na šumske i druge požare na otvorenom prostoru koji mogu poprimiti razmjeru prirodnih i drugih nesreća: Hercegbosanska županija predstavlja područje bogato šumama (170,9 km²), pa su požari izazvani sušom i visokim temperaturama, permanentna opasnost na području cijele županije, u općinama B. Grahovo, Glamoč, Livno, Tomislavgrad, Kupres i Drvar.

U cilju zaštite od požara provode se mjere :

- Preventivna zaštita na objektima i otvorenim prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara;
- organizirano motrenje šuma, redovito praćenje i pravodobno javljanje o nastanku požara u cilju hitnog otklanjanja u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09) i županijskog Zakona zaštite od požara („Narodne novine HBŽ“, broj 7/02 i 5/10) ;
- organiziranje i pripremanje snaga za gašenje požara.

Postojeća organizacija snaga temelji se na mogućnosti koje propisuje Federalni Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu i obuhvaća tijela uprave i druge institucije , profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe. Stanje organiziranosti, opremljenosti i obučenosti i osposobljenosti snaga u Hercegbosanskoj županiji ne može kvalitetno odgovoriti zahtjevima zaštite od požara. Naime, u HB županiji postoje vatrogasna društva u Livnu i Tomislavgradu te DVD Kupres, a bilo bi neophodno da sve općine imaju organizirana vatrogasna društva, opremljena sa vatrogasnim vozilima i potrebnom opremom za gašenje požara. Mogućnosti sustavnog vođenja, koordinacije, uporabe i brzine reakcije ukupnih ljudskih i materijalnih resursa u složenijim akcijama zaštite i spašavanja od požara, koji mogu

izbiti na cijelome prostoru HB županije ili na najmanje dvije općine su ograničene, upravo zbog nepokrivenosti svih općina protupožarnim snagama i sredstvima;

Uporaba helikoptera i kanadera u gašenju velikih šumskih požara i požara na otvorenom prostoru velikih razmjera i sa velikim štetnim posljedicama za ljude, biljni i životinjski svijet i okoliš može biti angažirana u suradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, Ministarstvom sigurnosti BiH i Oružanim snagama BiH u skladu sa Standardima operativnim procedurama (SOP) za uporabu helikoptera i kanadera. Za angažiranje kanadera u gašenju velikih prostornih požara sklopljen je Sporazum o pružanju prekogranične pomoći između Bosne i Hercegovine i Državne uprave zaštite i spašavanja Republike Hrvatske

Županijski Operativni centar civilne zaštite tijekom 2015. godine registrirao je 300 požara na prostoru županije, od toga većih prostornih požara bilo je 36, gdje je gorila trava i nisko raslinje, dok je većih šumskih požara bilo tri gdje su bila ugrožena veća šumska područja koja su i najveća opasnost za Hercegbosansku županiju bogatu šumskim površinama. Obzirom da je protekla cijela godina bila izuzetno suha, sa visokim temperaturama i bez većih padalina, vremenske prilike pogodovale su većem broju požara, u odnosu na godinu prije.

Pregled požar u općinama Hercegbosanske županije

U općini Livno tijekom 2015. godine Vatrogasno društvo je imalo 190 intervencije za gašenje požara. Od toga izdvajamo 18 šumskih požara, 49 prostornih požara u kojima je gorila trava i nisko raslinje te 7 intervencija u gašenju površina zasijane žitom. Vatrogasno društvo Livno imalo je 19 intervencija u gašenju požara na stambenim i poslovnim objektima, 17 na dimnjacima, 25 na kontejnerima. Prošle godine VD Livno imalo je 10 intervencija u ispumpavanju vode u stambenim i poslovnim objektima te županijskoj bolnici uzrokovane naglim kišnim nevremenom koje je zahvatilo livanjsku općinu 15. listopada, kada je poplavio sam centar grada, dio splitske ulice, nekoliko poslovnih i stambenih objekata te podrumске prostorije županijske bolnice.

Uslijed gašenja požarišta na deponiji otpada u Tablama u Livanjskom polju koji je izbio 12.5.2015., u kojemu je pored raznovrsnog otpada, guma, leševa životinja gorio i treset i ugalj na dubini od nekoliko metara ispod zemlje i na taj način povećavao misiju štetnih plinova, posebno za mještane sela u blizini deponije, VD je nekoliko dana interveniralo u gašenju požara sa 27 cisterni vode.

U općini Tomislavgrad Vatrogasno društvo je tijekom 2015. godine interveniralo u gašenju 78 požara. Od toga 15 je bilo većih šumskih požara u kojima je gorjela niska i visoka šuma i zabilježena je veća materijalna šteta, 11 požara se odnosi na stambeno-poslovne objekte, dok je 12 intervencija bilo u prometnim nezgodama.

U općini Glamoč tijekom 2015. godine OC zabilježio je 8 požara, tri manja prostorna požara te pet požara na stambenim objektima, u kojima je jedna osoba smrtno stradala, a dva objekta su potpuno izgorjela.

U općini Bosansko Grahovo

Dana 15.07.2015 godine u općini B.Grahovo na području naselja Marinkovci izbio je požar izazvan nepažnjom, na jednom od mjesnih groblja. Zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta, veličine prostora, neopremljenosti i nepostojanja vatrogasne jedinice u lokalnoj zajednici B.grahovo požar se nekontrolirano počeo širiti u svim

smjerovima tako da je poprimio velike razmjere, požar je imao frontu dugu 5-7 km, a širok oko 1 km. Požar je počeo prijetiti naseljima Korita i Luke te visokoj šumi. Tada je, po proceduri SOP-a, tražena pomoć od CZ B. Grahovo, pa je ŽUCZ uputila zahtjev za pomoć susjednih općina, županija i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Općina Tomislavgrad je odobrila jednu vatrogasnu cisternu i dva vatrogasca. Općina Livno je uputila cisternu vode, 30 pripadnika OS BiH su raspoređeni na opožareno područje, a u gašenju požara sudjelovalo je ukupno oko 100 djelatnika (ŠGD HB šume, vojnici, mještani). 22.7. požar se proširio i na visoke šume na predjelu Tičevo-Crnac koje je zbog nepristupačnog terena nemoguće bilo gasiti sa zemlje, pa je u dva navrata požar gasio helikopter OS BiH. Požar je nakon osam dana ugašen, veća materijalna šteta nije zabilježena, osim jednog napuštenog objekta koji je izgorio, a prema procjenama izgorjelo je cca 25 km² trave i niskog raslinja.

U općini Drvar registrirano je 26 prostornih požara, gorjela je uglavnom trava i nisko raslinje te 4 požara na stambenim i gospodarskim objektima (trafostanica) sa procijenjenom štetom od oko 50 000 KM, u požaru na obiteljskoj kući jedna osoba je smrtno stradala.

U općini Kupres nije registriran niti jedan veći prostorni požar, osim nekoliko manjih prostornih požara gdje je gorjela trava i nisko raslinje.

Županijska uprava civilne zaštite i Stožer civilne zaštite u suradnji sa općinskim Službama civilne zaštite su razmatrali stanje i opasnosti od požara u predstojećoj sezoni te ocijenili potrebnim upoznati sve pravne osobe o poduzimanju preventivnih mjera zaštite od požara, te putem medija, radio postaja i interneta uputili apel građanima da ne pale vatre na otvorenom prostoru koje su permanentna opasnost za širenje nekontroliranih požara i ugrožavanja naseljenih mjesta i visokih šuma.

U svezi utvrđenoga stanja može se zaključiti da u Hercegbosanskoj županiji nema dovoljno i na zadovoljavajući način organiziranih snaga, opreme i sredstava za uspješnu intervenciju za ovu vrstu prirodne nesreće.

U cilju rješavanja ovoga važnoga problema potrebno je u narednom razdoblju poduzeti slijedeće mjere :

- organizirati vatrogastvo u Hercegbosanskoj županiji i općinama u skladu sa Federalnim Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu te početi što prije sa aktivnostima oko donošenja županijskog Zakona o vatrogastvu, na temelju kojeg bi se krenulo sa organiziranjem i opremanjem vatrogastva na razini lokalnih zajednica HB županije. Podsjećamo, Vlada HBŽ je na prijedlog Uprave civilne zaštite izradila *Nacrt zakona o vatrogastvu Hercegbosanske županije još 2009. godine*. Provedene su javne rasprave u svim općinama i interesnim skupinama tijekom 2009. i 2010. godine. No ubrzo slijedi kriza Vlade, pa imenovanje nove vlade, tako da do dana današnjeg Zakon nije usvojen. Hercegbosanska županija je Nacrtom zakona definirala vatrogastvo kao javnu ustanovu, u skladu sa Zakonom o ustanovama, što je prihvatljivo za našu županiju obzirom na nerazvijenost općina i veliki prostor koji zauzimaju. No, postoji više mogućnosti organiziranja vatrogastva (zajednička PVP za dvije i više općina, DVD, Interventna vatrogasna postrojba).

Dosta se raspravljalo oko modela financiranja vatrogastva u općinama, koji je obvezujući prvenstveno za općine koje za opremanje vatrogasnih postrojbi moraju osigurati velika financijska sredstva, što će biti osobito teško za siromašne općine, kao što su Glamoč, B. Grahovo, Drvar i Kupres.

U cilju rješavanja kompleksne problematike protupožarne zaštite i vatrogastva u

našoj županiji potrebno je

- uključiti sve relevantne institucije, Vladu HBŽ, općinske načelnike i Službe CZ, MUP-inspektori, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vatrogasna društva, Šumarije i druga gospodarska društva i poduzeća koja gospodare šumama i što žurnije krenuti u proceduru donošenja županijskog Zakona o vatrogastvu.
- provedbu preventivnih mjera u svim sredinama, objektima i prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara, kroz organizirano i permanentno motrenje šuma, praćenje i javljanje o nastanku požara ; Poseban problem u prikupljanju podataka od svih nositelja u sustavu zaštite i spašavanja predstavljaju Operativni centri u općinama i županiji koji do sada nisu u potpunosti formirani i opremljeni. Naime, člankom 152. Zakona o zaštiti i spašavanju FBiH, naglašava se zakonska obveza organiziranja i osnivanja OC CZ, koji bi značajno poboljšali ukupnu spremnost svih nositelja i snaga u sustavu zaštite i spašavanja, osobito u akcijama spašavanja.
- osigurati veći stupanj suradnje sa općinskim službama i stožerima civilne zaštite , Ministarstvom unutarnjih poslova, Ministarstvom poljoprivrede, ŠGD HB Šume u cilju sprečavanja i suzbijanja velikih požara na otvorenom prostoru;
- uspostaviti suradnju sa medijima, posebno lokalnim radio postajama radi podizanja svjesnosti kod građana od opasnosti od požara;
- Županijska uprava civilne zaštite-sektor za obuku i prošle godine je organizirala obuku djece u dječjim vrtićima i malim školama te osnovnim školama na prostoru HBŽ u cilju podizanja svjesnosti kod djece od opasnosti od požara i drugih prirodnih nepogoda.
- Novim županijskim Zakonom o šumama (ožujak 2014. godine), u članku 34. definirano je pitanje zaštite šuma od prostornih požara, što bi trebalo u konačnici doprinijeti efikasnijoj zaštiti šuma od prostornih požara.
- Vlada HBŽ je donijela odluku o odobravanju financijskih sredstava iz tekuće potpore proračuna UCZ HBŽ za 2015. godinu za pomoć vatrogasnim postrojbama HBŽ u ukupnom iznosu od 36. 000 KM (po 6.000 KM za svaku općinu).

2. Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava – NUS-a

Ova mjera se sastoji u pronalaženju, aktiviranju, označavanju, iskopavanju, prevoženju, utovaru, istovaru i uništavanju NUS-a. Provedba ove mjere osigurava se preko TUN timova civilne zaštite, Tima „A“ koji broji četiri člana, čiji je zadatak prikupljanje i uništavanje raznih vrsta neeksplozivnih ubojitih sredstava i tima „B“ koji broji deset članova, a koje se bavi razminiranjem površina zagađenih minama na području Hercegbosanske županije. Razminiranje se vrši na temelju potpisanog Memoranduma o razumijevanju koje je potpisan 1998. godine između Delegacije europske komisije i Vlade Federacije BiH o stvaranju održivih TUN- timova civilne zaštite za razminiranje, a u suradnji sa BH MAC-om (Centrom za uklanjanje mina u BiH) , Vladinim stručnim operativnim tijelom za rukovođenje akcijama razminiranja.

Prošle godine ukupno je završeno 6 projekata (humanitarno deminiranje i kazetna municija). Dakle, ukupna očišćena površina u metrima kvadratnim i tehnički izviđana površina (tehnički izviđana površina smatra se također očišćenom površinom, ali nije provedena procedura čišćenja od mina nego samo tehničko izviđanje) iznosi 548.961 m², odnosno 64.627 m² očišćene površine. Na ovim projektima bili su angažirani deminerski Tim „B“ Federalne uprave civilne zaštite, komercijalni timovi i Tim- Norveške narodne pomoći na prikupljanju kazetne municije. Potrebno je naglasiti da su rezultati razminiranja odnosno reduciranja površina sumnjivih na mine u 2015. godini zadovoljavajući i da se ovaj proces razminiranja u

cijeloj federaciji odvija dosta sporo, prije svega zbog nedostatka financijskih sredstava koje su do sada uglavnom financirale međunarodne organizacije. Što se tiče HBŽ treba istaknuti pozitivan primjer našeg ŠGD Hercegbosanske šume-Kupres koje su izdvojile potrebna financijska sredstva za prošlu godinu i realizirale planirane projekte razminiranja.

**Tabelarni pregled završenih projekata u 2015. godini
Humanitarno deminiranje i kasetna municija (KM)**

Redni broj	Naziv projekta	Općina	Deminirana površina m ² Tehničkoizviđanje(TI)	Deminirana površina m ² Očišćene površine
1	Golija odjel 54 i 55	Livno	263723	43835
2	Šegrti 1	B. Grahovo	18 073	272
3	Šuica odjel 5 i 1	Tomislavgrad	93401	300
4	Busija 2	Glamoč	173764	20221
		UKUPNO:	548.961	64.627

Tim „ A“ Federalne Uprave civilne zaštite bio je angažiran na prikupljanju i uništavanju neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS-a) na cijelom području Hercegbosanske županije, u 2015. godini. Ukupno prikupljene i uništene količine NUS-a prikazane su u sljedećoj tablici.

Učinak deminerskog tima „Livno A“ u 2015. godini

	Broj zadataka	PP i PT mina	NUS-a	Streljivo do 20 mm
Ukupno svih mjeseci	223	137	193	5149

Iz priložene tablice se vidi da je prostor Hercegbosanske županije još značajno zagađen raznim vrstama neeksplozivnih ubojitih sredstava te da je potrebno ovu akciju prikupljanja NUS-a provoditi i u narednom razdoblju.

Lista sumnjive i rizične površine -Mine i Kazetna municija (KM) u Hercegbosanskoj županiji

Red broj	Općina	Minski sumnjiva površina km ²	Minski rizična površina km ²	Kazetna municija sumnjiva/rizična površina km ²
1.	Kupres	28,39	4,88	-
2.	Drvar	19,64	0,38	-
3.	B. Grahovo	17,94	2,37	-
4.	Glamoč	12,90	1,25	0,09
5.	Livno	10,99	1,35	0,12
6.	Tomislavgrad	2,13	0,28	0,18
	UKUPNO	91,98	10,51	0,39

Iz navedenih tablica može se zaključiti da općine B.Grahovo, Drvar i Kupres nemaju sumnjivih površina na kazetnu municiju. Općina Tomislavgrad ima 0,18 km četvornih sumnjive/rizične površine, Livno 0,12 km², a Glamoč 0,09 km², dakle ukupno 0,39 km².

Ako se pogleda odnos minski rizičnih, odnosno sumnjivih površina koje iznose 10,51 km² odnosno 91,98 km² (oko 3 % površine županije), može se zaključiti da je ovaj proces složen i dosta spor i da traži osiguranje značajnih financijskih sredstava te da će trajati duže od plana „Izlazne strategije“ kojom je zacrtano da proces razminiranja završi do 2019. godine.

Županijska uprava civilne zaštite svake godine organizira sastanak sa općinskim koordinatorima za razminiranje i u suradnji sa BH MAC-om RU Mostar, na temu prioritizacija razminiranja i predlaganje novih lokacija za razminiranje u tekućoj godini što je i urađeno.

3. Zaštita i spašavanje od rušenja

Radi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati uslijed potresa, odrona odnosno klizanja tla i olujnog nevremena, provode se odgovarajuće aktivnosti i mjere od strane građana u okviru samozaštite, građevinskih, komunalnih, rudarskih, prijevoznih i drugih gospodarskih društava, vatrogasnih postrojbi kao i drugih pravnih osoba koje raspolažu odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima, opremom, znanjem i radnom snagom, postrojbi civilne zaštite, općinskih tijela i drugi sudionici zaštite i spašavanja.

Obzirom da Hercegbosanska županija pripada seizmički aktivnom prostoru Dinarskog masiva, u protekloj godini zabilježeno je nešto manje potresa nego prethodnih godina

Tabelarni prikaz potresa u 2015. godini

Redni broj	Općina	Datum potresa	Jačina	
			MCS	Richter
1.	Livno-Buško jezero	19.2.2015.	III.....	2,3
2.	B.Grahovo	1.4.2015.	V.....	3,8
3.	Drvar	1.4.2015.	VI.....	4,2
4.	Glamoč	5.12.2015.	III-IV.....	2,6

Da bi se posljedice po ljude i materijalna dobra od potresa ublažila potrebno je poduzimati u prvome redu preventive mjere koje će se provoditi kroz prostorne i urbanističke planove Ministarstva graditeljstva, obnove i zaštite okoliša Hercegbosanske županije i službi općina iz oblasti urbanizma i graditeljstva uz primjenu odgovarajućih zakona i propisa o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih i infrastrukturnih objekata (putovi, mostovi, vodovodi, kanalizacijske mreže i drugo) na trusnim prostorima Dinarida. Uzimajući u obzire konkretne seizmičke uvjete Hercegbosanske županije, lokacije na kojima se grade objekti, strukturu stambenog fonda i koncentraciju zgrada na građevinskim područjima, potrebno je napraviti kvalitetne procjene za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od posljedica koje mogu nastati u slučaju razornih potresa. Ove procjene trebaju napraviti stručne osobe na razini županijskih i općinskih službi koje se bave planiranjem, projektiranjem i građenjem.

Također je potrebno da se navedene službe u županiji i općinama u cilju provedbe mjere sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, angažiraju u provedbi propisa koji se odnose na izgradnju novih i održavanje postojećih skloništa iz Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine Federacije BiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10), obzirom da u proteklom razdoblju nije ništa učinjeno u provedbi ovih aktivnosti.

U protekloj godini **Plant tim** Federalne uprave civilne zaštite koji se bavi čišćenjem ruševnih objekata sumnjivih na mine iz vremena prošloga sukoba djelovao je na području općina Drvar, Livno i Kupres u vremenu od 12. do 21.10.2015. godine. U Drvaru su uklonjene dvije ruševine, u Kupresu četiri ruševine (jedan gospodarski i tri stambena objekta), a u Livnu jedna ruševina.

4.Prva medicinska pomoć

Prva medicinska pomoć kao mjera zaštite i spašavanja obuhvaća u prvom redu preventivnu zaštitu koju čine protuepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva; operativne zaštite koja se pruža na licu mjesta , provođenja medicinske trijaže ranjenih, povrijeđenih i oboljelih ljudi te evakuacija i transporta nastradalih do najbliže zdravstvene ustanove radi potpunog zdravstvenog zbrinjavanja. U ovu mjeru prve medicinske pomoći uključen je županijski Crveni križ u koordinaciji sa CZ ,kroz akcije obuke stanovništva u pružanju prve medicinske pomoći i organiziranju akcija dobrovoljnog davanja krvi.

Ova mjera zaštite i spašavanja obuhvaća i dio aktivnosti higijensko-epidemioloških službi Domova zdravlja, koji kontinuirano prate pojavu i kretanje zaraznih bolesti i parazitarnih bolesti u općinama i aktivnosti županijskog Zavoda za javno zdravstvo.

Prema informacija Zavoda za javno zdravstvo HBŽ u 2015. godini stanje se nije značajnije promijenilo u odnosu na godinu prije.

Kretanje zaraznih bolesti ljudi u Hercegbosanskoj županiji 2015. godine

Redni broj	Šifra i naziv bolesti	Broj oboljelih muški	Broj oboljelih ženski	Ukupno
1.	AO2 Salmonela	4	4	8
2.	A08 Gastroenteritis	5	6	11
3.	A09 Enteroviroze	51	6	57
4.	A 15-19 TBC	2	1	3
5.	S.A.R.I.+ARI (akutna respir. infekcija)	143+217	147+272	779
6.	Herpes zoster	2	2	4
7.	B01 varičele	57	80	137
8.	B02 Herpes zoster	2	2	4
9.	A22 Antraks (kožni)	3		3
10.	B27 Mononukleoza		1	1
11.	B 86 Scabies- svrab	8		8
12.	A 39 Meningitis meningokokni	1	1	2
13.	J 15 18 Pneumonija	34	27	61
14.	Meningitis viroza	1		1

Fizikalno- kemijska i mikrobiološka analiza vode za piće

Kada je u pitanju kvaliteta voda u Hercegbosanskoj županiji prema nalazima Zavoda za javno zdravstvo od ukupno 478 uzorka vode za piće na području cijele županije, uzorci su pokazali da je bilo nakon utvrđene fizikalno- kemijske analize 475 negativnih te 3 pozitivna uzorka, a mikrobiološka analiza je pokazala da je bilo 448 negativnih te 35 pozitivnih uzoraka. Radi se uglavnom o vodama iz seoskih vodovoda i bunara koji su nepropisno građeni te dolazi do miješanja sa otpadnim i fekalnim vodama što je uzrok neispravnosti vode za piće.

Iz navedenog se da zaključiti da se stanje u odnosu na prethodne godine nije bitno promijenilo.

Broj urađenih analiza vode za piće u laboratoriju Zavoda za javno zdravstvo u HBŽ

Mjesto	Broj uzoraka	Vrste analiza i broj analiza		Rezultati (pozitivni)		Primjedba
		Fizikalno-kemijska	Mikrobiološka	Fiz.kem.	Mikrob.	
Livno	256	255	244	1	12	
Tomislavgrad	127	127	120	-	7	
Drvar	49	48	48	-	4	
Kupres	46	45	34	1	12	
Bosansko Grahovo	-	-	-	-	-	
Glamoč	1	-	-	1	-	
Ukupno:	478	475	448	3	35	

Analizirajući rezultate po općinama HBŽ dolazimo do slijedećih rezultata: najveći broj mikrobioloških pozitivnih rezultata od ukupnog broja uzoraka, dali su uzorci vode iz općina Livno i Kupres (po 12 uzoraka), Tomislavgrad (7) i Drvar (4).

Laboratorijskom analizom vode (fizikalno-kemijska i mikro-biološka analiza vode) ispituje se kvaliteta vode za piće i uporabu. Analizirani uzorci vode koja je pod upravljanjem javnih komunalnih poduzeća na području županije, a kojom se opskrbljuje stanovništvo u gradskim i ruralnim sredinama ispravni su za piće i vrlo dobre kvalitete.

Dodajmo ovomu da je županijski Zavod za javno zdravstvo prošle godine analizirao uzorke vode za kupanje na pet mjesta (na plaži Marinovac, plaži Mandek i kupalištu Crna stina). Analizirani uzorci odgovaraju Pravilniku o kakvoći vode za kupanje i sport.

5. Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog podrijetla i asanacija terena

Ova mjera se sastoji u sprječavanju i lokaliziranju pojava zaraznih, parazitarnih i uzgojnih bolesti te nadzoru životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog podrijetla. Ovu mjeru zaštite i spašavanja, u skladu sa njenom prirodom i pozitivnim propisima provode vlasnici i posjednici životinja (pravne i fizičke osobe) stručne veterinarske službe i tijela uprave nadležne za stočarstvo. Aktiviranje struktura civilne zaštite u ovoj oblasti vrši se onda kada obim opasnosti po zdravlje i živote ljudi i životinja preraste mogućnost veterinarskih službi i resornih organa uprave.

Veterinarski inspektori i veterinarske službe na području Hercegbosanske županije su tijekom 2015. godine provodili redovita dijagnostička ispitivanja na propisane zarazne bolesti na gospodarstvima u cilju sprječavanja širenja zaraznih bolesti, pogotovo na brucelozu koja je nekoliko godina prisutna na prostoru naše županije. Prema podacima Uprave za inspekcijske poslove HBŽ u 2015. godini nije bilo opasnosti od širenja zaraznih bolesti životinja i zoonoza što se vidi u tabelarnom prikazu.

Tabelarni pregled oboljelih životinja od zoonoza u HBŽ u 2015. godine

Red. br	Općina	Bruceloza životinja	Tuberkuloza	Trihineloza
1.	Livno	2 goveda 23 ovce	-	1 divlja svinja
2.	Tomislavgrad			
3.	Kupres			
4.	Glamoč			
5.	Bos. Grahovo			
6.	Drvar			
	UKUPNO	24	-	1

5.1. Asanacija terena

Asanacija terena je mjera koja se sastoji u poduzimanju sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu sa ciljem sprječavanja širenja zaraze, epidemija i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvaća organiziranje i provođenje slijedećih radnji: uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju objekata i terena i otklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša. Asanacija je provedena kod životinja zaraženih od bruceloze i drugih zaraznih bolesti.

Što se tiče programa DDD (dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija), sustavna DDD nije provedena godinama, osim pojedinačnih mjera, određenih objekata, ali od strane privatnih firmi. Za provođenje Plana DDD osim financijskih sredstava potrebna je stručno osoblje i odgovarajuća oprema, a niti naša Uprava, a ni Zavod za javno zdravstvo nemaju formiranu Službu za DDD. Vlada HBŽ zajedno sa općinama trebala bi u proračunu osigurati materijalna sredstva za provedbu sustavnog Plana DDD na području cijele županije.

Polovicom ožujka prošle godine na prijevoju Privala kod Tomislavgrada u samoj blizini magistralne ceste Tomislavgrad – Livno jedna osoba je počinila kazneno djelo vezano za onečišćenje okoliša i širenja zaraze. Na lokaciji je bilo odbačeno 19 ovaca, koje je od strane komunalnog poduzeća i županijske veterinarske inspekcije propisno sanirano.

Poseban problem u Hercegbosanskoj županiji predstavlja pojava pasa lotalica koji ugrožavaju sigurnost građana te predstavljaju opasnost od bolesti (bjesnila) . potrebno je hitno poduzete odgovarajuće mjere da se psi lotalice zbrinu izgradnjom „azila“ za pse i na taj način sklone sa ulica svih gradova u Hercegbosanskoj županiji.

6. Zaštita okoliša

Ova mjera sastoji se u sprječavanju nastanka štetnih posljedica od uništenja i onečišćavanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih uslijed odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstoga i tečnoga otpada, izbijanja bioloških, kemijskih ili radioloških opasnosti, djelovanja vremenskih nepogoda na okolicu (poplave, suše), tehničko – tehnoloških havarija u prometu i drugo.

Stanje kvalitete zraka , vode i tla

Na području Hercegbosanske županije nisu izvršena mjerenja stanja zagađenosti zraka, vode i tla, ali ona su bez sumnje prisutna i tijekom godine variraju (požari, loženje, temperaturne inverzije, porast vodostaja rijeka, otpad kod klanja stoke, ispuštanje otpadnih tvari i kanalizacije u rijeke i dr.)

Niti jedna općina nije riješila pitanje propisnog odlaganja komunalnog otpada, otpada kod klanja stoke, a prisutne su mnoge takozvane „ divlje deponije“ uz prometnice, nepropisno izvedene septičke jame i kanalizacije koje su izravno priključene u riječne vodotoke zbog čega dolazi do kontaminacije voda i zemljišta štetnim organskim i anorganskim materijama, a što pričinjava veliku opasnost za biljni i životinjski svijet i zdravlje ljudi. Napominjemo da Buško jezero prima sve vode Livanjskog i Duvanjskog sliva i da u njemu obitavaju mnoge vrste riba kao što su : podbila, klen ,šaran i druge ribe te da se voda Buškog jezera potencijalno može koristiti i za piće, pa je to jedan razlog više da se o ovome pitanju treba posvetiti znatno veća pozornost te donijeti planove na temelju kojih bih se napravili projekti u općinama - pročišćavanje vode (kanalizacijski kolektori), kao što je primjer općine Tomislavgrad koja je prošle godine krenula sa takvim projektom.

I prošle godine u povodu Svjetskog dana zaštite voda u organizaciji nevladinih organizacija, prije svega Centra za građansku suradnju Livno i ekoloških udruga, ribolovaca, planinara, a u cilju očuvanja, zaštite i unapređenja životne sredine, posebno čišćenja korita rijeka u Livnu, upriličena je akcija proljetnog čišćenja grada.

U cilju kontrole zaštite od radioaktivnog zračenja i ranog upozoravanja u slučaju radiološkog akcidenta, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, odjel Centar za zaštitu od zračenja postavio je i na području Livna (lokacija Meteorološka stanica)- stanicu za praćenje i kontrolu izloženosti ionizirajućem zračenju. Na temelju dosadašnjih mjerenja razina ionizirajućeg zračenja u zraku, vodi, zemlji i travi kreću se u okviru prosječnih vrijednosti.

Prema informacijama Općinske službe civilne zaštite Glamoč na vojnom poligonu „Odlučna Barbara“ koji se koristi za uništavanje viškova municije i minsko-eksplozivnih sredstava pod nadzorom je Ministarstva obrane BiH i OS BiH i na temelju dogovora između općine Glamoč i Ministarstva obrane vrši se monitoring kvalitete zemljišta na zagađenost teškim metalima i drugim štetnim agensima.

7. Visoki snijeg i snježni nanosi

Visoki snijeg i snježni nanosi je prirodna nepogoda koja je česta pojava u zimskom razdoblju na području Hercegbosanske županije koja pripada brdsko-planinskom području posebno što pričinjava probleme na planinskim prijevojima Borova Glava, Kupreška Vrata, Privala, Korićina, Mliništa, Strmica i šire područje planinskog lanca Dinare.

Zbog visokoga snijega i jakoga vjetra pojedina naseljena mjesta, sela, zaseoci i stočne farme, ostanu odsječena od općinskih središta i pristupa na regionalne i magistralne putove, te dolazi do velikih problema u opskrbi namirnicama, potrebnim lijekovima, energentima, električnom strujom.

Napominjemo da prometnice u HBŽ se tijekom zimskog razdoblja održavaju u skladu sa potpisanim ugovorima pravnih osoba i državnih institucija Federacije, županije i općina u ovisnosti od toga da li se radi o magistralnim prometnicama, regionalnim ili lokalnim.

Tijekom prošle godine u Hercegbosanskoj županiji nije bilo značajnih količina snježnih oborina pa tako ni velikih problema u odvijanju prometa.

U ožujku prošle godine i to od 6.do 17.3.2015. godine zbog obilnih snježnih padalina, jakog vjetra i niskih temperatura, načelnik općine Glamoč proglasio je **stanje prirodne nepogode za dio područja općine Glamoč**, točnije MZ Odžak-naselja Pribelja, Čardak, Dugi dio i dio Martaka. Prirodna nepogoda je trajala 11 dana, tijekom koje je uginulo ukupno 705 ovaca i koza, a ukupna procijenjena šteta je 254.260 KM, tih dana angažirane su sljedeće snage i sredstva civilne zaštite-Stožer CZ općine Glamoč, deminerski timovi A i B naše županije, GSS HBŽ, županijska i općinska veterinarska inspekcija, pravna i fizička lica koja su sa svojom mehanizacijom radili na pročišćavanju putova, dostavi hrane i lijekova te spašavanju stoke i uklanjanju uginulih životinja. Općina je za naknadu štete izdvojila 43.000 KM, Vlada HBŽ je za dodjelu jednokratne novčane pomoći za saniranje posljedica ove prirodne nesreće izdvojila 50.000 KM, a Stožer FUCZ odobrio je za sanaciju šteta na individualnim stambenim objektima u općini Glamoč 20.000 KM jednokratne pomoći.

Obzirom da naša županija ima dvije poznate destinacije za zimski turizam Kupreška visoravan i Blidinje, te veliki broj planina pogodnih za razvoj turizma i planinarenje Uprave civilne zaštite HBŽ potpisala je prije dvije godine sa Gorskom službom spašavanja-stanica HBŽ sa sjedištem u Livnu Ugovor o međusobnoj suradnji i uvjetima angažiranja GSS-a u slučaju spašavanja ljudi i materijalnih dobara od snježnih lavina i drugih teških uvjeta te proglasila službu od interesa za našu županiju. GSS SHBŽ je za sada jedina specijalizirana služba sposobna za obavljanje najsloženijih zadataka u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u našoj županiji i koja ima oko 20 članova, volontera koji su spremni pomoći u svakom trenutku. Tijekom 2015. godine aktivno sudjeluju na redovitim obukama te specijaliziranim vježbama (Julijske Alpe, Kamešnica) te usavršavanju putem tečajeva, a u suradnji sa Općinom Livno i nevladinom organizacijom World Hope Internacional, prošle godine počelo je s radom prvo sportsko penjalište, koje služi za obuku članova GSS-a, ali i za sve zainteresirane građane, pogotovo djecu koja posjećuju penjalište u velikom broju. Prošle godine GSS HBŽ je imala jednu od složenijih akcija, u selu Pribelja u općini Glamoč kada je u snježnom nevremenu pomogla u lociranju i pronalasku nastradalog stada ovaca, gdje su štete za vlasnika stada bile ogromne.

8. Poplave

Poplavom se smatra povremeno stihijsko plavljenje terena uslijed izlivanja voda iz vodotoka, prelijevanje vode preko oborinskih nasipa i brana, a poplavom od djelovanja podzemnih voda smatra se plavljenje terena (nizinska područja) uslijed nepovoljne hidrološke situacije, kao i zbog sporog odvođenja oborinske vode, neizgrađenosti i nedovoljnog kapaciteta odvodne mreže.

Hidrografsko i hidrološko stanje u Hercegbosanskoj županiji uvjetovano je klimatskim značajkama koje određuju vodnu masu, zatim geološkim odnosno hidro geološkim uvjetima i reljefom teritorija odnosno kraškim poljima okruženim visokim planinskim masivima Dinare , Cincara , Golije, Malovana, Ljubuše, Vrana. Zbog obilnih oborina u jesenjem i proljetnom dijelu godine i otapanja snijega u planinama dolazi do izlivanja vode iz vodotoka rijeka te zbog djelovanja podzemnih voda dolazi do nepovoljne hidrološke situacije i plavljenja zemljišta u kraškim poljima(Livanjsko, Duvanjsko, Glamočko) te pričinjavaju znatne štete u poljoprivredi, a mogu ugroziti i naseljena mjesta na obodima polja.

Polovicom listopada prošle godine Livno je zahvatilo olujno nevrijeme praćeno obilnom kišom, došlo je do porasta i izlivanja vodostaja rijeka Žabljaka i Sturbe i potoka Brina koji je poplavio središnji dio grada, nekoliko stambenih i poslovnih objekata u Splitskoj ulici, a oborinske i podzemne vode poplavile su i podrumske prostorije županijske bolnice. Slična situacija zabilježena je i pretprošle godine.

Temeljem iskustava iz proteklog razdoblja, strateški cilj zaštite od poplava treba postaviti na :

- regulaciji prirodnog hidrološkog režima;
- uređenje korita rijeka (Bistrica, Sturba, Žabljak, Unac, Šujica);
- smanjenju pred ponorskih retencija u kraškim poljima;
- sprječavanju izlivanja otpadnih voda na inundacionim područjima- kontaminacija zemljišta , usjeva i drugo;
- sprječavanja onečišćenja izvorišnih zona uz vodotoke;
- uređenje propusta za oborinsku vodu na lokalnim i magistralnim cestama;
- rekonstrukcija brane na umjetnom jezeru Župica u Drvaru

Zakonskim propisima i administrativnim mjerama osigurati poštivanje propisanog upravljanja i korištenja zemljišta, objekata i prostora u cijelosti, a koji imaju utjecaja na nastanak poplava. Pri tome voditi računa o stanju u širem slivnom području(kontroliranja sječa šuma i pošumljavanja, način korištenja zemljišta i obrade , primjena svih mjera i radova i postupaka kod izgradnje objekata i sl.), uređenje korita rijeka , gradnja nasipa i slično. Obzirom da svake godine uslijed obolnih oborina dolazi do izlivanja rijeka iz korita (Žabljak, Sturba, Šuica, Unac) potrebno je poduzeti mjere koje se odnose na čišćenje korita rijeka i izgradnji nasipa, točnije preventivnim mjerama kojima bi OS CZ trebale posvetiti više pozornosti budući da u svakom godišnjem planu i programu rada službi CZ jasno stoji da se tijekom godine moraju provoditi preventivne mjere zaštite od poplava u zimskom i proljetnom razdoblju.

Poplave u Hercegbosanskoj županiji su zbog gore navedenih uvjeta redovita pojava svake godine kada dolazi u kišnom razdoblju i u vrijeme naglog otapanja snijega do porasta vodostaja rijeka i izlivanja iz korita. Dolazi do plavljenja zemljišta u kraškim poljima (Livanjsko polje, Duvanjsko), a i ugrožavanja stambenih objekata na poplavljenim površinama.

Jedna od preventivnih mjera zaštite od poplava je i obuka djece koju već nekoliko godina naša Uprava organizira u svim školama na području naše županije, kojoj je cilj edukacija djece i prosvjetnih djelatnika o važnosti poštivanja pravila u slučaju izbijanja ove prirodne nepogode, ali i upoznavanje sa preventivnim mjerama zaštite od poplava i drugih nepogoda. Do sada je na ove teme izvršena edukacija djece u vrtićima i osnovnim školama na području cijele županije.

9. Suša

Nedostatak vode za podmirenje normalnih potreba (za život i razvoj za obavljanje djelatnosti i slično) podrazumijeva nastanak suše.

Suša se može odrediti kao :

- **meteorološka suša** , kada na velikoj površini za određeno područje i godišnje doba padne znatno manja količina padalina u odnosu na normalnu vrijednost;
- **hidrološka suša** podrazumijeva pad razine u vodenim akumulacijama , rijekama , jezerima kao pad razine podzemnih voda što pogađa ne samo industriju nego i poljoprivredu ;
- **poljoprivredna suša** se pojavljuje kada su u vegetativnom razdoblju vlažnost zemljišta i oborine nedovoljne da zdrave biljke dođu u fazu zrenja, uzrokujući oštećenja biljaka i uvelost. Ova suša može potrajati i onda kada nema meteorološke suše .

Iako je prošla godina bila relativno sušna, nije bilo opasnosti od veće suše, međutim, dugoročno gledajući, potrebno je riješiti probleme snabdijevanja stanovništva pitkom vodom u svim općinama HBŽ i snabdijevanja pitkom vodom svih naseljenih mjesta što je strateški cilj svih općina naše županije, a posebno općina Livno i Tomislavgrad koje su sa projektima izgradnje prstenastog vodovoda započele prije nekoliko godina.

ORGANIZACIJSKI POSLOVI

Uprava civilne zaštite HBŽ tijekom prošle godine koordinirala je svoju djelatnost i ostvarila suradnju sa slijedećim pravnim osobama koje se bave provedbom mjera zaštite i spašavanja:

- Federalnom Upravom civilne zaštite putem razmjene informacija, traženja pomoći Oružanih snaga BiH kod gašenja požara ili neke druge nepogode, organiziranja obuke djelatnika općinskih službi i županijskih uprava civilne zaštite, timova za razminiranje („A“ i „B“ timova) i kroz organiziranje sastanaka sa svim Županijskim upravama civilne zaštite na području Federacije BiH.
- Ministarstvom sigurnosti BiH kroz redovito održavanje sastanaka i traženja pomoći OS BiH u slučaju neke nepogode, prošle godine Ministarstvo sigurnosti je u suradnji s Misijom OESS-a u BiH, u Sarajevu organiziralo Okrugli stol na temu "Uvođenje jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije 112 u Bosni i Hercegovini", donirali su u suradnji sa UNICEF-om prigodne obiteljske priručnike za ponašanje u slučaju prirodnih i drugih nesreća.

- Općinskim vlastima i općinskim Službama civilne zaštite u cilju implementacije Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i pod zakonskih propisa, provedbe preventivnih mjera, obuke i slično. Javnim poduzećima za održavanje prometnica u zimskom razdoblju(Ceste d.o.o. Mostar za magistralne putove, Livno putovi d.o.o. za regionalne putove i komunalna poduzeća za lokalne putove);
- BH MAC-om, RU Mostar u svezi provedbe politike razminiranja na prostoru HB županije; prošle godine BH MAC –RU MOSTAR u suradnji sa Udrugom GENESIS iz Banja Luke priredili su zanimljivu lutkarsko-kazališnu predstavu za djecu o temi - Sigurno okruženje za djecu - Upozoravanje na opasnost od mina i vatrenog oružja, nelegalnog držanja oružja u kućama. Na predstavi su sudjelovali učenici nižih razreda iz svih općina naše županije.
- Suradnja sa MUP-om i Policijom po pitanju organiziranja i provedbe programa razminiranja odnosno prikupljanju neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS-a) od građana, svakodnevni kontakt oko pripreme dnevnog izvješća ŽOC CZ o stanju iz oblasti zaštite i spašavanja na području naše županije za protekla 24 sata koje se svakodnevno prosljeđuje federalnom operativnom centru FUCZ, organiziranja medijske kampanje u provedbi promoviranja sigurnog okruženja kao na primjer utjecaj na svjesnost građana od opasnosti od prostornih požara (izrada plakata i letaka, te apeliranjem na građane putem medija- lokalnih radio postaja), suradnja s MUP-om u skladu sa zaključcima Vlade od 30.srpnja 2015. godine, kojim je zadužuje MUP i UCZ HBZ da surađuju na području uspostave komunikacijske i informacijske mreže,vezano za nastavak projekta UCZ koji je započeo prije nekoliko godina „Sustav za komunikacijsku i informacijsku potporu županijskog i općinskih OCCZ.
- Redovita suradnja i razmjena informacija sa općinskim i županijskim Crvenim križem oko zajedničkih aktivnosti obučavanja struktura civilne zaštite provedbom tečajeva Pružanja prve medicinske pomoći ,natjecanjima djece u programu svjesnosti o postojanju mina i NUS-a na prostoru naše županije, dragovoljnog darivanja krvi,razmjena informacija oko najveće migrantske krize u regiji i EU sa lokacijama za privremeni prihvatni kamp za zbrinjavanje migranata i dr.
- EUFOR –LOT TIM (Turska vojna misija) koji djeluje u Livnu redovito održava kontakt i razmjenjuje informacije s našom UCZ po pitanju praćenja minske situacije na prostoru županije, potom provođenje programa upozoravanja opasnosti na mine po školama,natjecanje djece u školama u sklopu programa “Pazi mine“, izrada karte minske situacije za našu županiju i drugo.
- Udrugama građana koji provode mjere zaštite i spašavanja (planinari, GSS, speleolozi, lovci i dr.).
- U povodu 1.ožujka **Svjetskog Dana civilne zaštite**, FUCZ organizira svečanost dodjele priznanja i nagrada pravnih i fizičkih lica za uspješnu suradnju i doprinos u izgradnji sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara za proteklu godinu.Tim povodom,prošle godine Uprava civilne zaštite Hercegbosanske dobila je priznanje-**Zahvalnicu** za

uspješnu suradnju i doprinos u izgradnji sustava zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u Federaciji Bosne i Hercegovine , a **Zahvalnicu** je dobio i deminerski tim FUCZ Livno na uspješnom angažiranju na provedbi mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara za vrijeme trajanja poplava u Posavini 2014. godine.

- Uprava civilne zaštite HBŽ-sektor za obuku organizirao je obuku općinskih i novog županijskog Stožera civilne zaštite Hercegbosanske županije kao najvažnijeg operativno -stručnog tijela u rukovođenju svim akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem je nastala prirodna ili druga nesreća. Na jednodnevnoj obuci pored zapovjednika stožera-predsjednika Vlade i ostalih članova, obuci su nazočili zapovjednici i načelnici općinskih stožera koji su po funkciji načelnici općina i pomoćnici za civilnu zaštitu.
- U CZ HBŽ sudjelovala je na dvodnevnoj vježbi koju je organiziralo Ministarstvo gospodarstva Hercegbosanske županije održalo radionicu u sklopu projekta Prekogrančno zračno uvezivanje – CAN pod nazivom „Primjena letjelišta u aktivnostima potrage i spašavanja. U sklopu radionice, drugi dan je održana vježba pod nazivom „Potraga za nestalim zrakoplovom“ na letjelištu Brda. Vježbom se provjerilo aktiviranje, uvježbavanje i koordinacija između lokalnih operativnih snaga. Aktivni sudionici vježbe bili su Oružane snage BiH, Specijalna policija MUP K10, GSS iz Boveca-Slovenija, Splita, Jablanice, Čitluka, Mostara, Srebrenika i Livna, Uprava za civilnu zaštitu, Civilna zaštita Livno, Crveni križ Livno, ekipa Hitne pomoći Livno, članovi aerokluba Livno, lovačka udruga Cincar, planinarsko ekološko društvo Borova Glava i FUCZ – Sektor za organizaciju deminiranja i uništavanja NUS-a
- U organizaciji DEMA-Agencije za upravljanje u izvanrednim situacijama Kraljevine Danske, U CZ HBŽ sudjelovala je u Neumu je, u listopadu 2015. dvodnevnoj obuci iz oblasti riziko-baziranog dimenzioniranja za strukture zaštite i spašavanja u BiH na temu “Suradnja sa Agencijom za upravljanje u izvanrednim situacijama Kraljevine Danske – DEMA“.
- Trodnevna obuka u Mostaru u prosincu- u organizaciji UNDP-a (UNISDR-Ujedinjenih naroda za smanjene rizika od katastrofa) u okviru Sustava obuke za jedinice LS i županija na temu „Upravljanje rizicima od katastrofa za lokalnu samoupravu i županiju“ te sudjelovanje djelatnika U CZ na seminarima koju je tijekom prošle godine organizirala Agencija za državnu službu.
- Međunarodna suradnja sa Državnom upravom zaštite i spašavanja Republike Hrvatske, posebno sa Šibensko–Kninskom županijom i Splitsko- Dalmatinskom županijom, razmjena iskustava i upoznavanja sa organizacijom i metodama rada Državne uprave zaštite i spašavanja Republike Hrvatske. Primjenjivanje SOP-a iz Međunarodnog ugovora o pružanju pomoći posebno u slučaju velikih prostornih požara na pograničnim prostorima te planiranje i provođenje međunarodnih vježbi i zajedničkog rada na izradi projekata financiranih iz EU Fondova i drugi vidovi prekogranične suradnje.

- Pripremila akte iz oblasti zaštite i spašavanja koje je Vlada razmatrala-

1. Godišnje Izvješće o radu Uprave civilne zaštite
2. Godišnji Program rada Uprave civilne zaštite
3. Razmatranje informacije o požarima tijekom ljetnog razdoblja 2015. godine na području HBŽ
4. Koordinacija i aktivnosti oko izrade županijskog Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu čiji je nositelj Vlada HBŽ;

Na koncu, podsjećamo predsjednika Vlade i ministre da je odlaskom direktora UCZ gospodina Frane Laštre u mirovinu, Uprava civilne zaštite bez čelnog čovjeka od svibnja prošle godine, što je neprihvatljivo u ovom trenutku kada se počelo razgovarati o mogućnostima reorganizacije civilne zaštite na razini federacije i županija s jedne strane, a s druge pak strane, svjedoci smo da su prirodne i druge nesreće stalno prisutne te da je i naša županija specifična i podložna mnogim nesrećama. Budući da UCZ HBŽ ima status samostalne uprave svi upravni, stručni i drugi poslovi iz oblasti zaštite i spašavanja u nadležnosti su ŽUCZ, a bez prvog čovjeka ove Uprave samostalnost rada je otežana. Bez dobro organiziranog i jedinstvenog sustava zaštite i spašavanja ne može se govoriti o planskom, organiziranom i blagovremenom pružanju pomoći ugroženima i uzajamne solidarnosti u teškim situacijama izazvane određenim nesrećama i katastrofama.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
UPRAVA CIVILNE ZAŠTITE
LIVNO

Broj : 11-01-44-22/16

Livno, 10.02.2015. godine

TAJNIK VLADE

Zoran Semren